

4 wandelroutes

Lengtes: 2,5 - 6 - 7 - 13,5 km

Het naaldbos, de heide met jeneverbesstruwelen en verschillende heidesoorten, de schaapskudde met Veluwse heideschape en de oude stuifduinen maken de uitgestrekte Loenermark tot een prachtig gebied.

Informatie over de wandelroute

Startpunt

Parkeerplaats nabij de schaapskooi
Loenermark, Droefakkers te Loenen

Eigen vervoer

In het dorp Loenen bij café restaurant
de Loenermark afslaan naar de weg
'Droefakkers'. De parkeerplaats ligt na
circa 3 km rechts.

[Routebeschrijving via Google](#)

Openbaar vervoer

Kijk op www.9292.nl.

Geldersch Landschap & Kasteelen

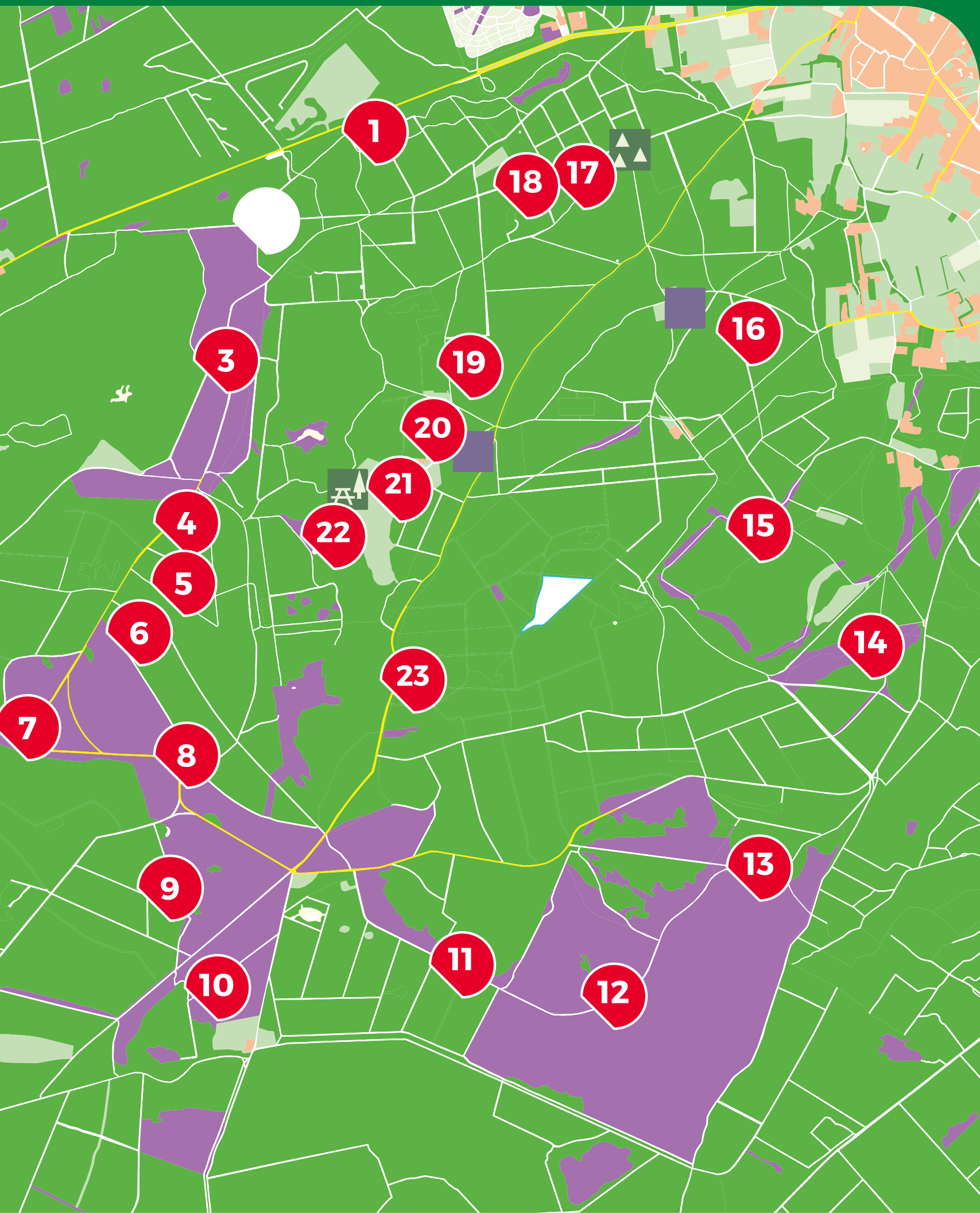
Postbus 7005, 6801 HA Arnhem

www.glk.nl

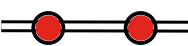
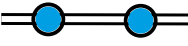
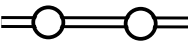
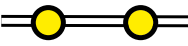
Printen

Wilt u deze route printen, kies dan bij
afdrukken 4 pagina's per vel.

Wandelroutes Loenermark

Legenda

	Rode route		Horeca
	Blauwe route		Uitzichtpunt
	Zwerfkeienroute		Grafheuvel
	Zwerfkeienroute		Picknickplaats
			Parkeerplaats
	MTB route		Wildobservatiepost
	Ruiterroute		

Wandelroutes

Er zijn 4 wandelroutes uitgezet:

- rode route van ruim 2,5 km
- blauwe route van circa 6 km
- zwerfkeienroute witte pijlen van 7 km
- zwerfkeienroute gele pijlen van 13,5 km

Toegankelijkheid

De rode wandelroute is geschikt om met een kinderwagen te wandelen.

De zwerfkeienroutes gaan deels over smalle paadjes door bos en hei; helaas niet geschikt voor rolstoelen en kinderwagens.

Honden zijn aangelijnd toegestaan.

In de Loenermark leven veel grote zoogdieren, zoals edelherten, damherten, reeën, wilde zwijnen en vossen. Het Loenense Bos werd al in de 10de eeuw genoemd. Het grootste deel van dit oorspronkelijke bos was hakhout en in gebruik bij de marke van Loenen, de rest van het gebied bestond uit heide.

Tip: Kom wild kijken in de wild-observatiepost of breng een bezoek aan de schaapherder.

Bij de schaapskooi wordt iedere ochtend aangegeven waar de herder zich op de heide bevindt.

.....

Met kaartsymbool naar de kaart

Blauwe en rode bosbes

In het bos waar u doorheen loopt staan karakteristieke naaldbomen zoals de reuzenzilverspar, grove den en douglasspar. Daaronder groeien laag bij de grond vele

blauwe en rode bosbessen. Deze zijn in warmere seizoenen goed te onderscheiden aan de kleur van de bessen. In de winter is het kenmerkend dat de blauwe bosbesstruik geen blaadjes heeft en de rode bosbesstruik wel.

2 Jeneverbes

Op de heide staan fraaie jeneverbesstruwelen. De jeneverbes is in ons land beschermd. Er wordt weinig verjonging aangetroffen van de jeneverbes. Dit komt waarschijnlijk door de specifieke omstandigheden die hiervoor nodig zijn. Hij kan wel eeuwenoud worden.

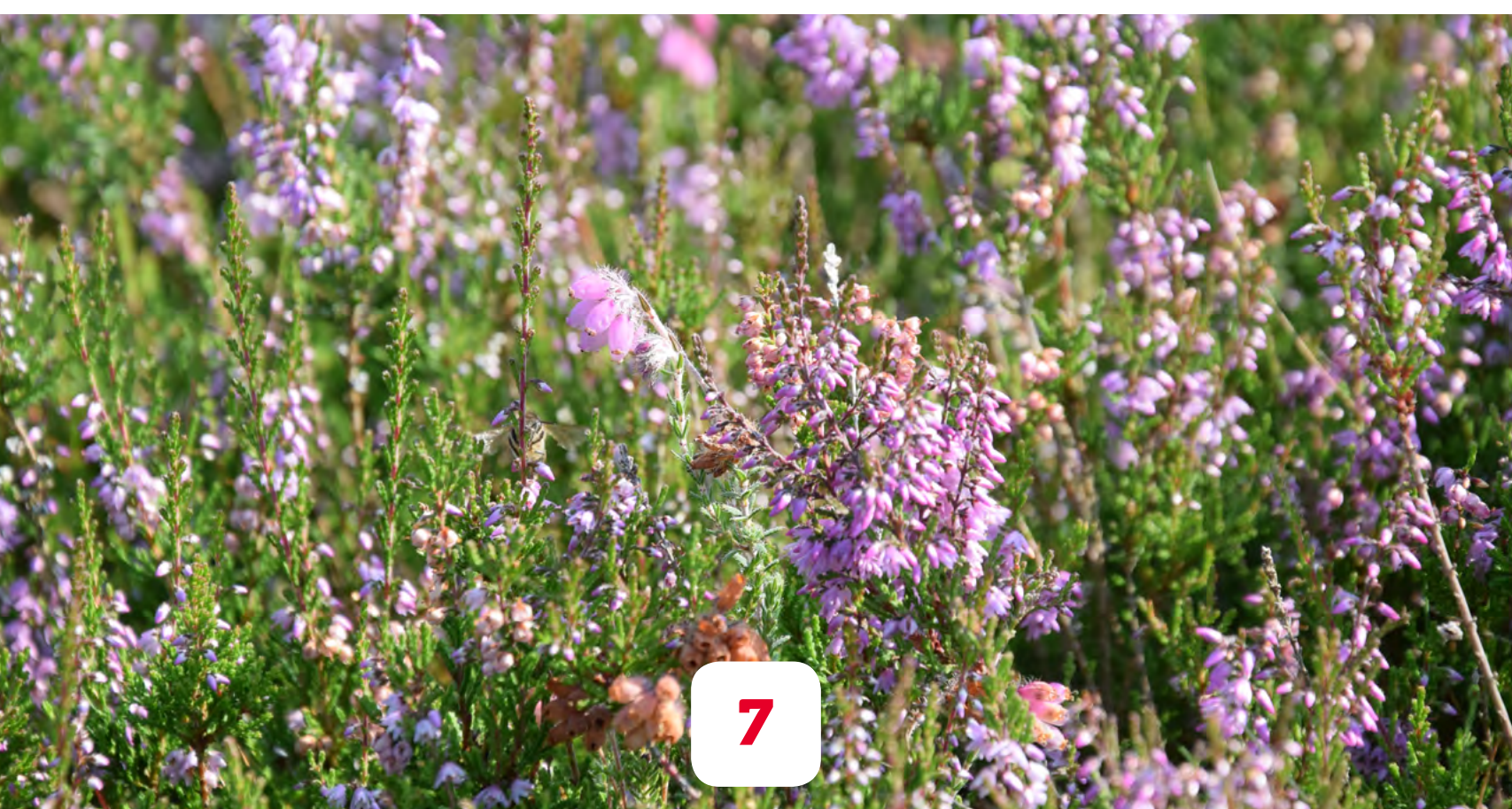

3 Heidesoorten

Op de heide groeien dopheide en struikheide. Dopheide groeit bij voorkeur op lager gelegen, vochtige plaatsen. Struikheide verkiest hogere, drogere plaatsen. Begrazing door heideschappen voorkomt vergrassing van de heide.

Bovendien zorgen deze dieren voor meer structuur en natuurlijke variatie in het gebied.

4 Werkverschaffingsprojecten

Het zuidelijke deel van de Loenermark heeft eeuwenlang uit heidevelden met vliegdenen bestaan, omgeven door eikenhakhout. In 1932, tijdens de crisisjaren, werd de Loenermark aangekocht door de gemeente Apeldoorn die er werkverschaffingsprojecten uitvoerde. Toen werd op de heidegronden zand en grind gewonnen en op grote schaal bos aangeplant.

5 Zwarte specht en bosuil

Ouder beukenbos is ideaal leefgebied voor de zwarte specht en bosuil.

In de forse bomen hakt de zwarte specht zijn hol uit. De bosuil vindt een plek om eieren te leggen daar waar een boom wat zwakker is, bijvoorbeeld waar een grote dikke tak is uitgebroken.

6 Droogdal

De Loenermark ligt op de oostelijke stuwwal van de Veluwe. De stuwwal ontstond tijdens de een na laatste ijstijd, circa 150.000 jaar geleden. Het dal waar u nu doorheen loopt is het grootste droogdal van de Veluwe. Vanaf hier hebt u een prachtig uitzicht.

7 Stenen Bank

De Stenen Bank is ooit aangelegd als recreatie voorziening. In 2015 is de bank gerestaureerd door de Stichting Vrienden van de Loenense bossen. Deze plek is een

van de hoogste plekken op de Loenermark. Hier kunt u even uitrusten en genieten van het landschap.

8

Raven

Raven zijn jaarrond aanwezig op de Loenermark. Wellicht heeft u ze al zien vliegen of horen roepen 'kroa-kroa'. Begin 1900 was de raaf verdwenen uit Nederland. Na de herintroducering broeden er sinds 1976 weer raven in ons land. Faunabeheerders laten ingewanden van geschoten wild achter op de Loenermark en brengen doel-

bewust aangereden wild terug het gebied in. Zo blijft de voedselketen, waar de raaf onder andere afhankelijk van is, in stand.

9 Ven

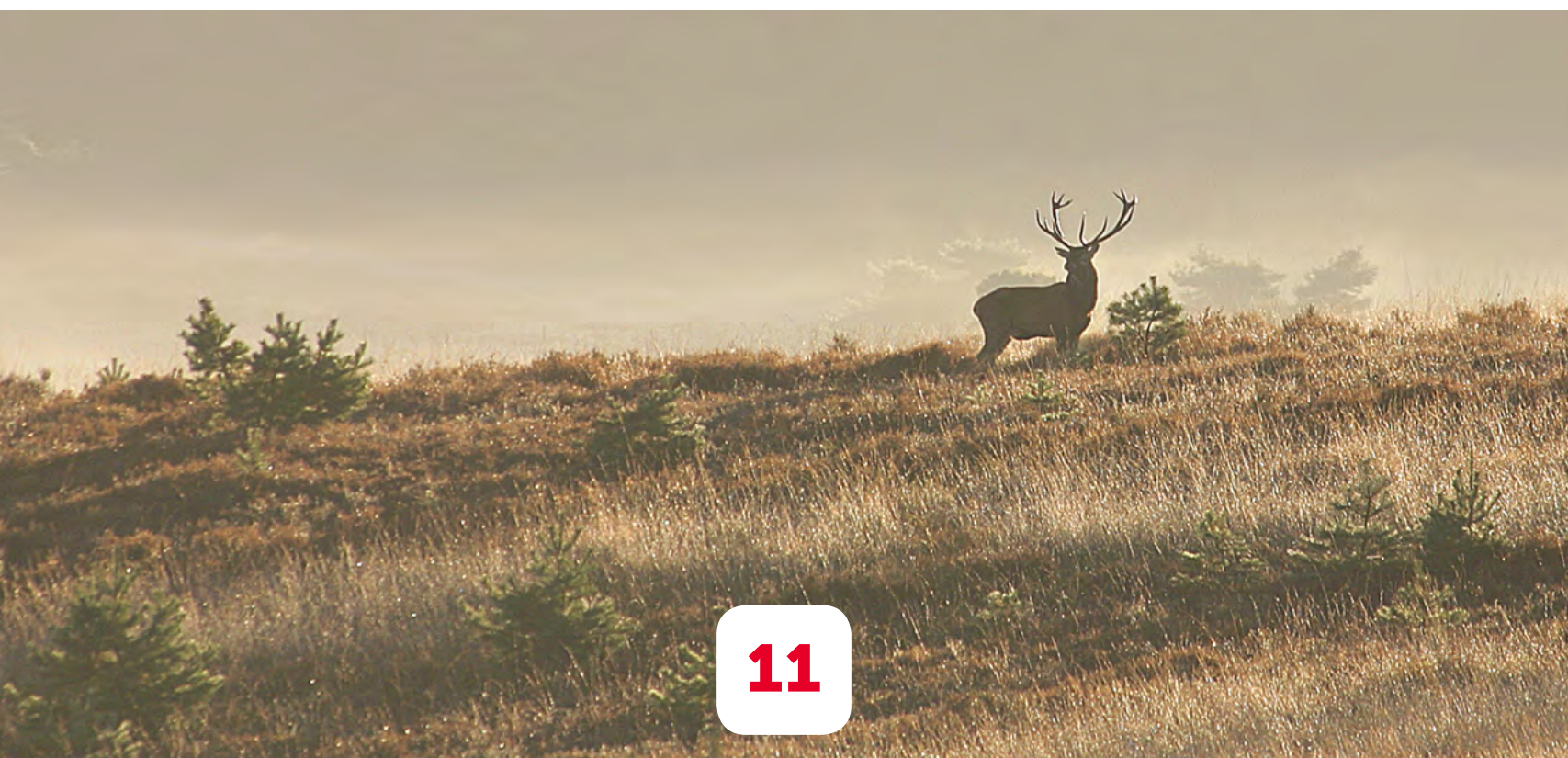

Het ven rechts is rijk aan amfibieën- en reptielensoorten als bruine kikker, heikikker, gewone pad, rugstreeppad, kleine watersalamander en ringslang. Ook komen hier diverse libellensoorten voor. Vogels en wild gebruiken het ven als drinkplaats.

10 Edelherten

Dit deel van de Loenermark wordt 'de bronsthoek' genoemd. Tijdens de bronsttijd (paartijd) van de edelherten,

in september en oktober, verzamelen de dieren zich hier. Het geburl van de herten is dan tot op grote afstand te horen.

11 Ecologische verbindingszone

Deze smalle strook heide verbindt de Zilvensche heide en heidegebied De Valenberg met elkaar. De verbindingszone is erg belangrijk voor vele dieren, zoals verschillende soorten vlinders en reptielen. Om gezonde populaties van deze diersoorten in stand te houden moeten zij kunnen trekken tussen verschillende gebieden.

12 IJkbasis

De Loenermark ligt in het geologisch stabielste deel van Nederland. De bodem beweegt er nauwelijks; er zijn geen bevingen of bodemdalingen. Daarom is deze plek gekozen als controlepunt voor (land-)meetkundige instrumenten in Noordwest-Europa. Door de komst van satellietplaatsbepalingen (GPS) is de IJkbasis buiten gebruik geraakt na 2000.

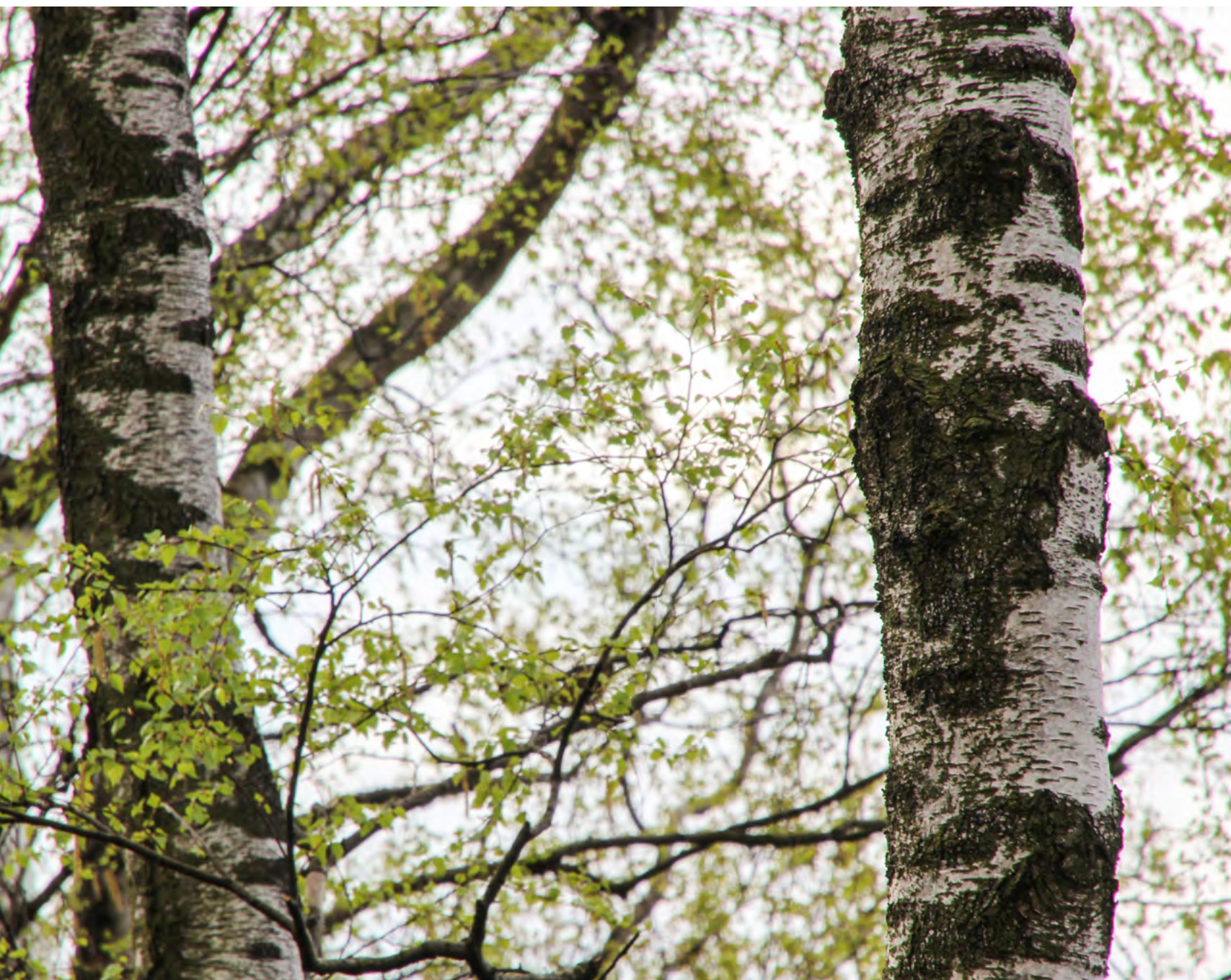

Sinds 2017 is het een Rijksmonument,
in 2019 vond restauratie plaats door
Geldersch Landschap & Kasteelen.

De berk groeit op allerlei plekken, ook op open plekken waar veel zonlicht komt zoals hierop de hei. De witte schors weerkaatst het zonlicht en voorkomt dat de boom uitdroogt of verbrand.

Daarnaast is de soort goed winterhard en kan extremere kou goed doorstaan. De ruwe berk die u hier op de hei ziet, is in Nederland de meest voorkomende berkensoort.

14 Dennen

Op de Loenermark groeien grove den en Oostenrijkse den goed. Ze zijn te onderscheiden aan de stam en naalden. Bij de grove den is de stam bovenin kenmerkend licht bruin tot oranje van kleur, de naalden zijn blauwgroen van kleur en groeien wijduitstaand. De Oostenrijkse den heeft donkergroene naalden die in dezelfde richting groeien.

15 Landgoed Groenouwe

Groenouwe is particulier bezit en draagt de naam van Wolter Broese van Groenou. Hij gaf in 1842 opdracht om hier een groot landhuis te bouwen. In 1945 is het landhuis afgebrand en daar zijn geen overblijfselen meer van. De tuinmanswoning die ernaast stond brandde in 1946 af. Deze werd herbouwd en kreeg de naam 'Zilvenspreng.' Op het landgoed is de golfbaan te herkennen aan de open vlaktes met korte, grasachtige vegetatie.

16

Trimbaan

De trimbaan is in 2019 aangelegd door Stichting Vrienden van de Loenense bossen en start op de parkeerplaats. Het parcours is 1,7 km lang en telt 12 attributen waarmee getraind kan worden.

17

Grafheuvel

De grafheuvel op de Loenermark is ongeveer 4000 jaar oud. Deze maakt deel uit van een verzameling grafheuvels. In een denkbeeldige mysterieuze lijn liggen er ongeveer veertig van zuid naar noord over de Veluwe verspreidt. De grafheuvel

op de Loenermark is nog niet geopend en er is nog weinig over bekend.

18 Amerikaanse eiken

Aan het einde van de wandeling komt u door een prachtige laan met Amerikaanse eiken. Ze zijn duidelijk te onderscheiden van de zomer- en wintereik door hun grote, puntige bladeren die in de herfst, bij vroege vorst, prachtig kleuren.

19 Oude douglassenlaan

De douglassen zijn aangeplant in 1918 en het zijn de oudste douglassen van de Loenermark. De naaldbomen zijn minstens 30 meter hoog. Zolang de bomen gezond zijn en u er veilig onderdoor kunt wandelen, blijven ze staan.

20 Wilde zwijnen

In dit gedeelte wordt veel gewroet door wilde zwijnen. De sporen daarvan kunt u herkennen aan de omgewoelde bodem. Dit kan gunstig zijn voor het bos, omdat de dieren de mineraalrijke ondergrond vrijmaken voor de groei van nieuwe bomen, zoals eik en berk. Hierdoor

verandert het bos langzaam van een grove dennenbos in een gemengd bos.

21

Schaapskooi

Hier overnacht een grote kudde Veluwe heideschapen, die overdag met de herder naar de heidevelden van de Loenermark trekt. Deze oude traditie is na een onderbreking van een aantal jaren in 1993 in ere hersteld. Jaarlijks worden er in de schaapskooi vele lammetjes geboren.

22 Zwarte ven

De meeste vennen op de Veluwe zijn door mensen aangelegd, maar het Zwarte ven is van nature ontstaan. Het ven dankt zijn naam aan de donkere kleur van het water. Dit komt door de afzetting van organisch materiaal, zoals plantenresten. Wild komt hier graag water drinken.

Hier passeer je oude stuifduinen. Vroeger waren er zandverstuivingen, later is het beplant met eikenhakhout voor eigen gebruik. Toen het hakhout niet meer intensief werd gebruikt door de bewoners in de omgeving, zijn de hakhoutstoven onder het zand gestoven in de loop der jaren. De bomen die hier dichtbij elkaar staan, is in feite maar één boom. Het stuifzand is tot rust gekomen, daarna vastgelegd door mossen en heide en vervolgens verder begroeid geraakt.

Ruim 150 prachtige natuurgebieden, kastelen en landgoederen in Gelderland zijn aan de zorg toevertrouwd van de stichting Geldersch Landschap & Kasteelen. Met uw steun kunnen we Gelders erfgoed beheren. Zodat iedereen er nu en in de toekomst van kan genieten.

Help mee!

Samen met uw thuiswonende gezinsleden (danwel kleinkinderen) krijgt u:

- De rijk geïllustreerde gids 'Beleef!' met bijbehorende app Landschap en kastelen;
- Vier keer per jaar het magazine 'Mooi Gelderland';
- Gratis reguliere toegang tot 7 kastelen;
- Veelal gratis deelname aan wandelingen en bijzondere fietsexcursies met de boswachter;
- Digitale nieuwsbrief vol actualiteiten/tips

Meld u aan voor de [nieuwsbrief](#) of [word donateur](#)